

Projecte lingüístic de centre

---

curs 2018-19

---

ins les aigerigues

0. Introducció

L'Institut Les Aimerigues és un centre que s'inicia al curs 2011-2012, al barri terrassenc de La Maurina, amb l'objectiu de crear un institut on la innovació, la integració i la varietat sociolingüística siguin les eines bàsiques de l'aprenentatge.

El PLC ha de ser un document de referència per a tota la comunitat educativa del centre en la presa de decisions organitzatives, pedagògiques, de relació formal i informal i de contractació de serveis i activitats. Aquest PLC vol incidir en els punts següents:

- El paper que ha de tenir el català, llengua vehicular i d'aprenentatge, i el castellà com a eixos vertebradors del nostre projecte educatiu plurilingüe.
- El tractament de les altres llengües, tant les curriculars (llengües estrangeres i clàssiques) com les de la nova immigració, en els espais d'educació formal o no formal del centre.
- Els aspectes d'organització i gestió que tinguin repercussió en l'ús de les llengües curriculars.
- El llenguatge com a instrument de desenvolupament del propi pensament, que dona forma a la manera de percebre i comprendre la realitat, d'expressió de sentiments, vivències i idees, ja que és la base de la comunicació, l'aprenentatge i el coneixement.
- L'ús de la llengua en els diferents àmbits que ha d'evitar discriminar per raons de sexe, origen, ideologia i condició.
- El tractament transversal de les llengües que competeix a tots els àmbits del currículum.

El Projecte Lingüístic d'aquest centre pretén que l'alumnat finalitzi els seus estudis secundaris amb un domini de les llengües oficials, el català i castellà agrupades en un mateix àmbit, equivalent al B2 al final de l'ESO i C1 al final del batxillerat), així com un grau de competència suficient en llengua anglesa, corresponent al B1 al final de l'ESO i B2 al final del batxillerat, segons marquen els estàndards del Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.

En vista de la situació lingüística en que es troba el barri on neix l'institut i la seva precarietat quant a l'ús i domini de la llengua catalana a nivell col·loquial i en situacions externes al centre, ens imposa reforçar el seu paper de llengua vehicular que faciliti el seu ús.

Tanmateix l'anàlisi del context sociolingüístic, seguint les directrius del sistema educatiu, fa palès reconèixer i fer presents també les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger, així com assegurar l'acollida, l'atenció lingüística i la integració a l'aula ordinària de l'alumnat nouvingut. En una societat multilingüe i multicultural com la nostra hem de capacitar el nostre alumnat per conviure-hi, per tant cal plantejar continguts relacionats amb les habilitats i destreses per a la

convivència, el respecte i l'enteniment entre les persones basats en els usos socials de les llengües en contextos plurilingües. S'implicarà l'alumnat en el respecte per la diversitat lingüística i en la presa de consciència de la riquesa que representa aquesta pluralitat.

En el centre s'implementaran les metodologies adients que facilitin l'aprenentatge de les llengües oficials i primera llengua estrangera -en el nostre cas la llengua anglesa-, sigui quin sigui el seu nivell de coneixement i ús. Es facilitaran models avaluatius que permetin observar el seu assoliment i es consensuaran pautes comunes que se seguiran des de tots els àmbits de treball a fi i efecte d'assegurar els objectius fixats i explicitats anteriorment. Es possibilitarà, sempre que sigui possible, l'aproximació a la llengua i la cultura d'una segona llengua estrangera. Paral·lelament es fixarà el pla d'acollida per l'alumnat nouvingut i les seves famílies.

Finalment, per assessorar l'equip directiu en l'elaboració d'aquells aspectes del projecte de centre que fan referència al PLC i fer el seguiment i l'avaluació de l'aplicació dels acords relatius al mateix durant el curs, es crearà la Comissió Lingüística, formada per:

- un membre de l'equip directiu
- cap d'estudis
- la persona coordinadora LIC (Llengua, Interculturalitat i Cohesió)
- un/a docent especialista en llengua anglesa

1. Anàlisi del context

1.1. Entorn

L'institut Les Aimerigues és un centre de nova creació en el Districte 4 de Terrassa. El 2011, any del seu inici es va ubicar en l'Escola Germans Amat del Barri de La Maurina -creat amb barraques i habitatges d'autoconstrucció durant els anys 40 degut a la primera onada migratòria procedent principalment d'Andalusia- i que actualment continua acollint migració de la zona del Magrib i Sudamèrica. Des d'aquest curs 18-19 gaudeix d'un nou edifici al barri del Roc Blanc, creat als 90, i que en data d'avui és el barri amb l'índex de població jove més alt de la ciutat. Dos contextos ben diferents que caldrà anar tenint present en la concreció d'aquest projecte.

El Districte 4 està situat a l'oest de la ciutat, té una extensió de 6,26km² i compta amb un total de 39.250 habitants, que representa el 18'27 % de la població total de Terrassa. Segons dades de l'Ajuntament de Terrassa (et al., 2012-2013) al D4 hi ha un 68,56 % de persones nascudes a Catalunya; un 17,49% nascudes a la resta d'Espanya (dels quals el 61,04 % són d'Andalusia) i un 13,95 % de procedència estrangera. D'entre la població estrangera el 52,88 % és del continent africà (destaca la presència del 46,54 % de l'Àfrica del Nord i el Magrib) i el 23,03 %, de l'Amèrica del Sud.

Terrassa és una ciutat amb un alt índex de creixement i que rep força població immigrant respecte la seva comarca. El 2017, any d'inici de redacció de l'actual projecte lingüístic, la ciutat té un total de 216.428 habitants (218.535 el 2018) dels quals 25.321 tenen nacionalitat estrangera i amb un total d'immigracions de 3.085 persones.

Segons dades de l'IDESCAT l'any 2011, any d'inici del nostre institut, el coneixement del català dels 208.216 habitants enquestats que portaven 2 o més anys en la població és el següent:

L'entén	El sap parlar	El sap llegir	El sap escriure	No l'entén
196.620	150.476	162.673	117.743	11.596
94,43%	72,27%	78,13%	56,55%	5,57%

1.2. Alumnat

L'institut es va iniciar amb un total de 57 alumnes (2011) amb més d'un 50% d'alumnat magrebí i sudamericà i un total de 7 alumnes a l'aula d'acollida, reflex de la composició social del barri.

Progressivament el nombre d'alumnat s'ha anat incrementant fins arribar als 473 en el curs 2018-19. La mitja plaça concedida per atendre l'alumnat que desconeixia les dues llengües oficials o de procedència de llengües romàniques es va ampliar el curs 12-13 a una plaça sencera, i destinat-hi hores de suport del professorat de l'àmbit lingüístic.

De les dades recollides en el centre anualment, s'extreu que el nombre d'alumnat que ha assistit a l'aula d'acollida ha evolucionat des dels 7 el curs 11-12 fins els 18 atesos actualment (data de desembre del 18-19), essent el pic més alt els 23 en el curs 15-16.

A partir de les dades recollides a l'INS Les Aimerigues durant el curs 17-18 sobre les llengües d'ús familiar de l'alumnat palesa que són vint-i-una les llengües primeres. Així de 437 alumnes enquestats posa de manifest que parlen de manera freqüent:

384 castellà (87,9%), 86 català (19,7%), 43 àrab (9,8%), 8 urdú, 5 xinès, 3 romanès, 3 portuguès, 4 amazigh o berber, 2 italià, 2 darija o àrab marroquí, 2 rifyeny (varietat del berber), 2 wòlof, 2 coreà, 2 guaraní, 2 rus, 1 txec, 1 caló, 1 panjabi, 1 garífuna i 1 búlgar.

A partir d'aquest curs i anualment es passarà una enquesta d'usos lingüístics a tots els alumnes del centre (Annex 1), per tal d'avaluar la situació de partida amb exactitud, establir indicadors de progrés i conèixer amb fidelitat la situació sociolingüística de l'institut.

Tot i això és fàcilment observable que el castellà continua essent la llengua de comunicació habitual entre companys tant al centre com fora, amb les seves famílies, i que és la llengua en la que,

generalment, s'adrecen al professorat, que és la llengua en la que prefereixen llegir o veure la televisió, i la que usen, d'entrada, telemàticament.

Tal com s'ha explicat en la introducció i en relació amb les dades esmentades anteriorment, ens cal potenciar l'ús del català com a llengua vehicular del centre i dels aprenentatges per equiparar-la a la llengua castellana, ja que és la llengua d'ús habitual i majoritari de les famílies i el barri.

Quant a la llengua anglesa, el bagatge en un inici era minso i es dona que molts dels alumnes matriculats al centre, sobretot de procedència nord-africana i Magrib i sudamericana la desconeixen per complet o en tenen un coneixement molt baix: la llegeixen, però no la comprenen ni la parlen ni l'entenen.

Els criteris metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge d'aquestes tres llengües estan encaminats a aconseguir els objectius establerts en el nostre sistema educatiu.

Volem fer esment també a l'aprenentatge de les llengües clàssiques, atès que el seu coneixement afavoreix la valoració de la cultura i la llengua pròpies i aporten a la formació de l'alumnat uns coneixements que els permeten d'aprofundir en l'adquisició del vocabulari, en la correcció de les tècniques de comunicació oral i escrita de les llengües presents en la vida escolar i entendre millor el bagatge cultural i històric de la societat en la que viuen. Donades les nostres arrels lingüístiques romàniques cal garantir la motivació en l'estudi de la llengua i cultura, especialment la llatina, fins el batxillerat.

Pel que fa al grau de coneixements i el nivell d'estudis de l'alumnat també és molt divers, generalment vinculat al nivell sociocultural familiar, en bona part a la franja mitja-baixa: no és debades que el centre té la consideració d'alta complexitat. La gran diversitat existent i les particularitats de cadascú fa que vetllem per un acurat traspàs d'informació primària-secundària de les seves històries per tal de fer-ne un seguiment exhaustiu des del primer moment i prendre les mesures adients que permetin atendre les seves necessitats i capacitats segons el seu punt de partida, amb la finalitat de que puguin assolir els objectius generals de l'ESO.

1.3. Professorat

Pel que fa a la competència lingüística del professorat, del total de 47 professores i professors que en el 2018-19 componen el claustre, tenen acreditats:

	Nivells de llengua del Marc europeu comú de referència (MECR)					
	A1	A2	B1	B2	C1	C2
català					5	42
castellà					42	5 (fil. hispànica)

anglès	1	2	6	8	4	11
alemany			1	1	2	1
italià		2		1		1
francès		2	4	5		1
àrab	1 (escrit)					

Tanmateix, el centre té 3 places de perfil professional específic: 1 de LBI (Lectura i Biblioteca Escolar) i 2 d'IAN (Lingüístic en llengua estrangera).

2. Oferta de llengües estrangeres

El coneixement d'altres llengües estrangeres comporta l'obertura a diferents cultures i aquest fet, alhora, afavoreix una justa valoració de la cultura i llengua pròpies. D'altra banda, ajuda a desenvolupar la dimensió europea de la nostra societat en l'ensenyament, especialment a través de l'aprenentatge i difusió de llengües dels altres estats membres de la Unió Europea.

En el nostre institut es va optar per la llengua anglesa com a primera llengua estrangera, donat que era l'opció de les escoles de primària adscrites al centre. Sempre que ha estat possible es facilita l'aproximació a una segona llengua estrangera, com ha estat el cas del francès o l'alemany.

L'anglès s'aprèn com a matèria obligatòria al llarg de l'ESO i el Batxillerat. Quant a les segones llengües s'ha ofertat el francès o l'alemany com a matèria optativa, sempre i quan hi ha professorat que disposi del nivell i les hores per impartir-lo. Cal tenir present que, per una banda en ser un centre de nova creació, s'han hagut d'anar prioritant i adequant els aprenentatges segons nombre d'alumnat i professorat.

Donades les condicions d'infraestructura de l'edifici fins enguany, no hi ha hagut la possibilitat d'ofertar cap activitat extraescolar, amb la qual cosa l'alumnat que ha volgut ampliar el coneixement de qualsevol llengua no oficial ho fa a títol personal.

3. Objectius en relació amb l'aprenentatge i l'ús de les llengües

- Establir el català com a llengua pròpia del centre que s'utilitzarà normalment com a llengua vehicular de comunicació i d'aprenentatge.
- Vetllar perquè l'actitud dels alumnes vers la llengua catalana i castellana sigui positiva.
- Aconseguir que els alumnes siguin competents amb la llengua catalana en qualsevol situació.

- Garantir l'aprenentatge del català i del castellà en els plans d'estudis, de manera que tot l'alumnat, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, pugui utilitzar normalment i correctament ambdues llengües en finalitzar l'educació obligatòria.
- Donar prioritat als aspectes comunicatius i funcionals de les llengües d'aprenentatge del centre en l'alumnat NESE.
- Vetllar perquè l'alumnat tingui un coneixement aprofundit de les característiques culturals, històriques, socials i lingüístiques que identifiquen la llengua i la literatura catalana i castellana.
- Assegurar que en finalitzar l'ESO l'alumnat pugui comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat en una llengua estrangera, com a mínim en anglès.
- Planificar activitats interdisciplinàries en llengua anglesa i fer-ne difusió.
- Vetllar perquè en acabar les diferents modalitats del batxillerat, l'alumnat usi amb correcció les tècniques de comunicació oral i escrita en llengua catalana, castellana i anglesa i empri els recursos bàsics dels llenguatges tècnics, literaris, científics i icònics adequats al tipus de missatge volgut.
- Proporcionar la informació necessària perquè l'alumnat nouvingut pugui seguir aprenent la llengua catalana, castellana o anglesa fora del centre.
- Planificar les accions que permetin garantir el coneixement de la llengua i la cultura catalanes a tota la comunitat educativa, així com les de la resta de llengües d'ús de l'alumnat per tal de facilitar la integració de la diversitat cultural.
- Potenciar l'ús de la llengua anglesa partint del fet que la llengua vehicular i de comunicació habitual entre el professorat de llengües estrangeres i el seu alumnat és l'anglès.
- Afavorir el contacte amb una segona llengua estrangera i la seva cultura.
- Organitzar activitats d'intercanvi entre centres i de mobilitat a altres països amb la finalitat de millorar la competència comunicativa de l'alumnat i el professorat en llengua estrangera.
- Introduir els aprenentatges del currículum clàssic de manera coherent i coordinada amb les altres llengües.
- Incidir des de l'àmbit lingüístic i sociètic en importància de la pervivència de la llengua i cultura clàssiques com una eina important per a entendre el món en la seva formació lingüística, cultural i social, dissenyant actuacions i activitats que ho promoguin.
- Treballar amb l'alumnat la superació de tota mena d'estereotips perquè puguin tenir actituds crítiques davant de continguts de risc que denigren les persones per qualsevol motiu o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.
- Utilitzar el català com a llengua de comunicació oral i escrita entre el PAS i la resta de la comunitat educativa.

- Vetllar perquè tot el PAS tingui competència lingüística i comunicativa en català i tingui la titulació adequada.
- Promoure des del Pla de Formació de Centre cursos d'aprenentatge de llengües estrangeres i d'ampliació de coneixements relacionats amb el tractament de les llengües.
- Assegurar la participació de tota la comunitat educativa en el procés de normalització de la llengua catalana al centre.
- Difondre la informació dels cursos d'aprenentatge del català, castellà i de llengües estrangeres entre la comunitat educativa.

4. Criteris metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge de les llengües

Des dels inicis sempre s'ha tingut cura del tractament de les llengües, les seves cultures mare i les seves literatures, donant importància al Pla de Lectura, l'arranjament de la biblioteca i la participació en programes i activitats de formació vinculades assolir els objectius generals. Ja d'entrada, el professorat de llengües catalana, castellana i clàssiques forma part d'un únic àmbit: el lingüístic, per la qual cosa es programen la llengua i literatures catalana i castellanques de manera conjunta al llarg de l'ESO, es determina la part d'estructura comuna d'ambdues llengües i s'estableixen pautes metodològiques i d'avaluació consensuadament.

Concretant, la llengua catalana i castellana estan organitzades en 4 hores: 2 en grup tutoria i les altres dues en mig grup. Enguany s'ha iniciat l'experiència de la codocència a 1r d'ESO a català i a 2n d'ESO en castellà: 2 hores en grup tutoria i l'altra en dos professors a l'aula que permet treballar, segons l'activitat, en diferents agrupaments.

Les clàssiques s'hi integren per donar-les a conèixer en els tres primers cursos, des de l'àmbit lingüístic i Sociètic, s'ofereix com a optativa en aquests cursos i posteriorment a 4t d'ESO, ja dins l'itinerari formatiu amb la resta d'opcionalitat curricular. En un moment social on l'opció del batxillerat lingüístic està en hores baixes es vetllarà per donar-li la importància que es mereix i motivar l'alumnat com a possible elecció en la post-obligatòria.

Pel que fa la llengua anglesa, des dels inicis del centre el curs 2011-12, ja es va optar perquè fos la llengua en que s'impartien les ciències naturals (Projecte AICLE), creant la matèria anomenada Scienglish. Així l'alumnat rep a 1r i 2n d'ESO en llengua anglesa les hores del currículum que els correspon de l'àmbit científic sumades a les que els correspon d'aquesta llengua. Aquest projecte es continua a 3r d'ESO amb la Biologia (se sumen les hores d'aquesta matèria a les de llengua anglesa). La programació d'aquesta matèria va determinar en el seu moment que el professorat especialista en llengües estrangeres i Biologia, Geologia, Física i Química estigui treballant de manera conjunta formant l'àmbit Scienglish de treball, vetllant per aconseguir els objectius establerts

de tots els currículums que els pertocuen. El professorat ha format part del grup que impartia el màster d'AICLE de la UAB, amb qui continua mantenint contactes i difonent a nivell de país i Europa l'experiència del nostre institut, quan així es requereix.

S'han dut també experiències d'impartir algunes unitats didàctiques de Ciències Socials en llengua anglesa 4t d'ESO, però no està fixat com obligatori en el currículum de l'àmbit Sociètic.

Donat que algunes de les escoles adscrites al nostre institut també participen en el projecte AICLE, es mantenen contactes entre el professorat primària-secundària i s'organitzen actuacions en que l'alumnat de secundària prepara i presenta activitats i experiments per l'alumnat de primària.

Des dels àmbits lingüístic i Scienglish s'organitzen tot un ventall d'activitats de motivació, ampliació i suport:

- Participació en el programa Gust per la lectura i Autors a les aules.
- Participació en concursos de fomenten la motivació per l'aprenentatge i d'ús de la llengua: Lectura en veu alta, Picalletres (ràdio 2ESO i televisió 3ESO), i Fònix (llengua anglesa).
- Visites a mitjans de comunicació dins el pla d'estudis de cada nivell.
- Treball per tallers amb joves creadors (rap, còmic...).
- Recomanacions de lectures en totes les llengües adequades als diferents gustos lectors (a banda de les obligatòries) de gèneres i temàtiques diverses, tant de foment del plaer de llegir com d'ampliació dels aprenentatges.
- Assistència a obres teatrals en llengua catalana, castellana i anglesa dins el pla d'estudis de cada nivell, així com recitals de poesia en llengua castellana, per conèixer
- Assistència a obres teatrals fora de l'horari lectiu, de manera voluntària, amb alumnat de batxillerat i professorat, per anar-ho ampliant a la comunitat educativa.
- Participació en Clubs de lectura i cine-fòrums intergeneracionals que organitzem de manera conjunta dos centres de secundària, la biblioteca del districte i diferents entitats i associacions locals.

El el nostre institut, les optatives de 1r a 3r d'ESO són internivells. Això ens obliga a centrar-nos molt en els objectius i continguts competencials que ha d'assolir l'alumnat. L'oferta d'optatives relacionades amb les llengües varia anualment, però hi estan molt presents. La llengua dels textos orals i escrits que es treballen és variada.

- curs 17-18: Suposa un 40% de l'oferta. *Cined* (la vida quotidiana a través del cinema d'autor -pel·lícules en versió original. Projecte europeu), *Creació de textos mitològics*, *Parlar en públic*, *Taller d'escriptura creativa*, *Introducció al gèneres literaris*, *Fem de periodistes, fem ràdio*, *Un món de contes*, *Dalt de l'escenari*, *Comuniquem-nos amb silenci*, *Llengua i cultura alemanya*,

- curs 18-19: Suposen un 37% de l'oferta. *Cined* (la vida quotidiana a través del cinema d'autor -pel·lícules en versió original. Projecte europeu), *El món amb ortografia*, *Fumera 2.0: la revista digital*, *Fem de periodistes, fem ràdio*, *An Artistic Walk*, *Gaudim la ciència* (ciència i literatura), *Taller d'escriptura creativa*, *Un món de contes*.

Als nivells de 1r, 2n i 3r d'ESO es dissenyen i desenvolupen trimestralment projectes competencials interdisciplinaris d'entre 3-4 dies de durada (ABP). El del primer trimestre l'eix vertebrador és una de les lectures obligatòries que s'oferten des de l'àmbit lingüístic (llengua catalana o castellana). En la resta de projectes trimestrals, *Medi i Territori* del segon trimestre i *Sortim* del tercer trimestre, el tractament de les llengües hi és ben present, especialment en les dimensions de comprensió lectora, expressió escrita, comunicació oral, actitudinal i plurilingüe, fixant prèviament les competències vinculades a cadascuna d'elles.

Pel que fa a l'Aula d'Acollida del centre, a banda de les metodologies d'aprenentatge de la llengua vehicular del centre s'estableix la figura dels *companys-guia* amb l'objectiu d'incrementar el seu sentiment de seguretat i acolliment, facilitar la relació amb els seus companys, educar en l'empatia, la col·laboració i la solidaritat entre tots els nois i noies i de promoure el coneixement i la convivència intercultural en el centre i la ciutat.

De la mateixa manera, es facilita l'aprenentatge de la llengua castellana i llengua anglesa per tot aquell alumnat que l' desconeix, seguint la mateixa metodologia que l'aula d'acollida, primer per centres d'interès i funcional per, posteriorment, adaptar els continguts clau segons les competències que es prioritzin individualment. Es posarà a l'abast de l'alumnat els materials didàctics adaptats de les matèries, reforç en l'expressió oral, recursos audiovisuals i programes informàtics que els serveixin de suport.

A 4t d'ESO i 1r de Batxillerat s'han iniciat enguany *les parelles lingüístiques* formades per un voluntari, que parla català fluidament, i un aprenent, que en té coneixements bàsics i vol adquirir fluïdesa.

Donat que la competència comunicativa no ateny exclusivament a l'àmbit lingüístic, a les reunions de la comissió pedagògica de l'institut es tracta des dels diferents àmbits didàctics i s'arriben a acords de transversalitat segons els nivells educatius amb l'objectiu de continuar avançant en aquest tema. Posteriorment, en les reunions d'equips de nivell/docent s'acabaran de planificar i concretar les actuacions al perfil de l'alumnat. Així, les exposicions orals estan presents a totes les matèries, seguint uns mateixos criteris metodològics i avaluatius; la concreció i el treball de les tipologies textuais -concretament l'expositiu, el descriptiu, l'argumentatiu i l'instructiu- amb pautes facilitades des de l'àmbit lingüístic que poden ser utilitzades pel professorat de qualsevol matèria; la correcció de l'expressió escrita (especialment ortografia i puntuació) a l'ESO i el batxillerat; com cercar

informació i gestionar fonts documentals de manera eficaç i eficient, .com tractar els projectes de recerca a l'ESO i el Treball de recerca al Batxillerat. Des de cada àmbit d'aprenentatge es vetllarà per l'adquisició del vocabulari específic relacionat amb les seves temàtiques, així com el seu ús en diferents registres i contextos lingüístics en els que es pugui trobar l'alumnat.

A propòsit de l'assoliment de les competències àmbit digital aplicades a l'aprenentatge de llengües, l'alumnat té accés als dispositius i a les diverses aplicacions que s'adeqüen a les demandes del professorat. Tenim espais fixes (aula d'informàtica i biblioteca) i armaris mòbils amb dispositius. D'altra banda, acollim experiències i coneixements que els estudiants tenen dels entorns digitals i que han pogut adquirir en contextos no escolars, per completar-los amb continguts de l'àmbit acadèmic i relacionar-los amb aspectes de caràcter més tècnic, de continguts curriculars i de registre lingüístic. A tall d'exemple: entorns virtuals d'aprenentatge o els recursos per a l'aprenentatge formal i no formal a la xarxa.

En la societat del coneixement, la digitalització comporta canvis a tot el cicle de l'aprenentatge: des de la cerca i el tractament de la informació, a la generació de nou coneixement (personal) fins a la seva transmissió. El docent ha de considerar que, en tant que el coneixement es construeix a partir de la interacció amb l'entorn, les aplicacions digitals participen també, com a agents actius, en aquesta interacció, des de l'ús del corrector ortogràfic, per esmentar una aplicació força coneguda, fins a l'ús de tot tipus de dispositius (del centre, personals, mòbils, etc.). Pel que fa a l'atenció de la diversitat de l'alumnat, cal considerar la multiplicitat de canals d'accés a la informació (escrita, àudio, visual i audiovisual) i de recursos, tant per a la seva comprensió com per a l'expressió del coneixement, que permet ampliar el ventall de possibilitats pel que fa a la personalització dels aprenentatges.

S'han recollit com es treballen les competències bàsiques de l'àmbit digital relacionades amb l'aprenentatge de les llengües. Pel que fa a les llengües estrangeres, i que poc difereix de les llengües oficials, es pot resumir en:

1. Utilitzar editors, fulls de càlcul i eines multimèdia (Powerpoint, Word, enciclopèdies i diccionaris línea -contrastació d'un diccionari monolingüe amb un plurilingüe).
2. Editar imatge, so i vídeo: els alumnes graven en àudio i a vegades en vídeo els seus diàlegs (**Fotobabble** i **Soundcloud** i **Vivavideo**)
3. Aprendre usant aplicacions digitals: **Classroom** (el professor penja material tipus readings, listenings i de gramàtica i/o vocabulari). **Edpuzzle**: els alumnes visualitzen un vídeo individualment i alhora han d'anar contestant les preguntes que se'ls apareix. **Brainpop**: visualitzen i escolten un vídeo i posteriorment contesten un quizz. **Wizer me**: és una aplicació on el professor elabora readings o listenings i els alumnes contesten individualment. Una manera d'integrar les TIC amb les formes tradicionals d'estudiar anglès.

Qr-reader: els alumnes tenen unes preguntes en paper relacionades amb un reading. El reading estarà separat per paràgrafs i codificat en un QR-READER CODE. Acte seguit els alumnes es descarreguen l'aplicació en els seus mòbils i van descodificant els QR. D'aquesta manera obtenen un text que l'han de connectar a una de les preguntes que tenen sobre el paper. **Socrative:** una pàgina que serveix per fer exàmens/testos en anglès. Altres aplicacions que es fan servir són **Learninggapps** i **Educaplay** on els alumnes practiquen gramàtica, vocabulari i readings. **JClic**

4. Organitzar un entorn digital de treball personal d'aprenentatge: **blogger.com**
5. Participar en entorns de comunicació interpersonal i publicacions virtuals: Utilitzen el **Drive** i **Padlet**.
6. Ús responsable de les TIC: es demana que, d'entrada, els alumnes no utilitzin el Google traductor, sinó que procurin fer les traduccions ells mateixos o amb l'ajuda de la comprensió del context de l'article que estan llegint.

En la mateixa línia, per afavorir l'adquisició de les habilitats lingüístiques i el gust per la lectura, dins del Projecte Educatiu de centre, es va dissenyar i implementar un Pla Lector, que nosaltres anomenem *30' de lectura, 30' d'aventura* a l'ESO i *Programari Llibre* a Batxillerat. D'entre els objectius que consten detallats en el PL, cal esmentar:

- establir de mitja hora diària de lectura després de l'esbarjo a tots els nivells educatius (llibres de tipologia diversa i lliure a l'ESO i lectures recomanades des dels àmbits i obligatòries al batxillerat), amb presència del tutor i cotutor del grup en aquest espai lector,
- aconseguir un espai de silenci on la lectura sigui la protagonista,
- fomentar l'hàbit lector i, a ser possible, el plaer de llegir,
- estendre la perspectiva de l'aprenentatge en les activitats de lectura del centre, desenvolupant activitats de comunicació oral i escrita relacionades amb el món de l'escriptura i la lectura, en un vessant ampli,
- publicar una entrada setmanal al web de l'institut, pensada per ser llegida i treballada al llarg de setmana: *Bon dia, bona setmana, bona lectura!*, amb articles relacionats amb la literatura, els llibres i el seu món: notícies, autors, exposicions, curiositats, publicacions de les creacions dels nostres joves, recomanacions i proposta d'activitats per fer relacionades amb l'article,
- impulsar l'ús de la biblioteca –també la del districte– com a espai de lectura, de treball i préstec (individual i al centre), així com la participació en les activitats que s'hi ofereixin: xerrades, tallers,...
- implicar les famílies en l'hàbit lector dels seus fills.

La creació de la biblioteca forma part d'aquest Projecte Lector, especialment en el nostre cas donat que som un centre jove de 8 anys. De l'antic emplaçament de l'institut, una antiga escola de primària que es va anar tancant a mesura que nosaltres anàvem creixent, vam heretar l'espai i els seus llibres, la majoria obsolets o poc adequats a l'edat del nostre alumnat. Així que vam iniciar la "construcció" dels nostre propi fons bibliogràfic amb pocs recursos monetaris i formant petites biblioteques d'aula que anaven canviant. Com que l'espai era reduït, no podíem dur el terme les reformes d'adequació necessàries. Vam demanar el suport de la biblioteca del Districte que ens deixava en préstec llibres i revistes que presentàvem i gaudien el nostre alumnat. El nou edifici ja contempla aquest espai, que ara estem acabant d'organitzar pel que fa el mobiliari i a la renovació total del fons. Perquè sigui a gust de tothom, ajustat als diferents nivells lectors, s'ha demanat assessorament especialitzat, i als àmbits didàctics, a les responsables de l'Aula d'Acollida i a l'alumnat una llista de títols de llibres de tota mena (literatura juvenil, clàssics, gèneres diferents, àlbums il·lustrats, de consulta, diccionaris, revistes, etc) i en diverses llengües que consideri imprescindibles que formin part de la novella biblioteca escolar. Mica en mica, s'anirà bastint i ampliant perquè pugui ser un espai de lectura, treball, intercanvi i formació per a tota la comunitat educativa. Estarà dotada d'un un racó informàtic, de premsa i mediateca.

Per acabar aquest apartat, no podem obviar en dimensió social i cultural de la llengua, la seva interrelació amb la cultura i el seu paper en la construcció de les identitats. En la celebració de qualsevol de les diades i festes de l'institut hi és present, especialment en la Diada de Sant Jordi, que organitza el professorat de l'àmbit lingüístic i amb l'aliança i participació de la resta d'àmbits i comunitat educativa: ambientació curosa i retolada amb les diferents parles de l'alumnat, presentació de l'acte en formats diferents (radiofònic en transmissió directe,...), lectures dramatitzades, representacions teatrals i actuacions musicals en diverses llengües, concurs de redacció (prosa, poesia i còmic) en català, castellà i anglès, concursos de domini lingüístic, de cartells i fotografia matemàtica -en que el títol creatiu i adequat és rellevant-, coneixements dels escriptors de l'any (català i castellà) i la seva obra, difusió de llegendes i mites, exposició de llibres, intercanvi de missatges, llibres i roses, taula amb menges pròpies de les diferents comunitats socials,...

5. Recursos i accions complementàries

5.1. Els recursos complementaris

- El centre disposa d'una aula d'acollida amb una professora a mitja jornada. Com que aquest recurs no garanteix les necessitats del centre, es destinen hores d'una altra professora de suport. Es fan grups segons el grau de coneixement i de suport a l'expressió oral. A cada

alumne/a se li personalitza l'horari. Es faciliten recursos i pautes per l'aula ordinària al professorat que l'atèn.

- Sempre que és possible, s'intenta aconseguir un auxiliar de conversa en llengua anglesa, bé a través dels contactes amb la universitat -estar integrats en el programa AICLE permet gaudir d'una persona auxiliar de conversa bianualment-, bé a través de l'Oficina jove de la casa Baumann de l'Ajuntament de Terrassa. Són joves estrangers procedents de programes de mobilitat europeus. El centre ha de vetllar per l'adequada acollida d'aquests professionals, per la coordinació amb la resta del claustre i per la coherència de les seves activitats en relació amb el projecte lingüístic del centre amb la corresponent coherència en els processos i les metodologies emprades.
- Setmanalment, el centre disposa d'un mediador cultural en llengua àrab, suport que ofereix l'Ajuntament a través de l'OME, i un promotor cultural de la cultura gitana, suport que ofereix els Serveis Territorials de la nostra zona a través de l'equip LIC.
- L'Equip LIC del nostre municipi assigna una persona especialista del seu equip al centre que ens assessora en tots els temes relatius a la llengua, interculturalitat i cohesió (aula d'acollida, PLC, pla educatiu d'entorn, escolarització de l'alumnat gitano, projecte de convivència i pla d'acollida).

5.2. Les accions complementàries

- Integració en el Pla educatiu d'entorn (des del curs 17-18).
- Establiment d'aliances amb escoles d'altres països que contribueixin a la millora de la formació de l'alumnat i el desenvolupament professional del professorat, a partir del curs 2015-16, any que vam tenir el primer curs de batxillerat, a través de l'intercanvi d'alumnat d'aquest curs amb els d'edat similar de centres de Sèrbia i Polònia.
- Participació en el Programa Europeu Erasmus+ projecte de cooperació i mobilitat europeus (2018-2020), en col·laboració de centres d'Alemanya, Polònia i Holanda. La prioritat específica es promoure la adquisició d'habilitats i competències a través de posada en comú del valor social i educacional del Patrimoni cultural europeu dels països participants.
- Participació en el Global Scholars, programa Internacional coordinat i gestionat pel organisme GLOBAL CITIES, des de la ciutat de Nova York. Es basa en l'aprenentatge en línia dissenyat per connectar estudiants d'edats entre els 10 i els 13 anys de diferents ciutat de distints països del món. Es treballa un únic currículum a través de una "e-classroom interactiva".
- Participació en el projecte "Ara, l'escriptura", coordinat des de la UAB, la UVic i la Universitat de València, destinat a millorar les competències escrites de textos escolars en català tot incidint en la millora dels resultats en expressió escrita, concretament en els textos d'opinió.

- Participació en el programa LECXIT de voluntariat lector per alumnat entre 3r i 2n de batxillerat, que es fa a la Biblioteca del nostre districte adreçat a l'alumnat de les escoles adscrites al nostre centre.

6. La comunicació interna i la relació amb l'entorn

Sense menysteniment de facilitar-ne la comprensió i la traducció a qui la desconegui, sense que l'establert a continuació suposi destorb a altres possibilitats, el centre es decanta per un ús favorable del català com a:

- llengua usada pel centre en la correspondència oficial, els butlletins i informes, les comunicacions escrites dirigides a les famílies, la correspondència escolar, les comunicacions orals, els actes acadèmics i la participació a la xarxa de telecomunicacions.
- llengua de la retolació general del centre (fixa i temporal), documentació administrativa, instruments de gestió, actes, avisos orals o escrits, comunicats als taulers d'anuncis i reunions dels diversos estaments del centre.
- llengua de relació amb altres institucions, empreses o estaments, entitats i serveis amb qui es treballi habitualment.
- primera llengua de contacte que farà servir el professorat en les reunions amb les famílies, entenent que, sempre que la situació ho requereixi i prioritzant la comprensió i el diàleg, es pugui fer servir el castellà o qualsevol altra llengua en que el professorat sigui competent (amb intervenció, si cal, de personal de suport com ara traductors o mediadors).
- llengua de relació del PAS amb les famílies, l'alumnat i professorat.

El PAS i TIS del centre també tenen l'acreditació lingüística necessària i es possibilita l'assistència a formació de cursos d'ampliació de coneixements de les llengües. De les 4 persones:

	Nivells de llengua del Marc europeu comú de referència (MECR)					
	A1	A2	B1	B2	C1	C2
català				1	1	1
castellà					4	
anglès						1
francès	1					

En cap cas el desconeixement del català per part d'algunes famílies ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc ha de comportar una renúncia al seu ús ans és una

oportunitat immillorable per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i l'extensió d'aquesta llengua.

Cal tenir cura de la diversitat lingüística present a l'aula i a l'entorn, com a font de riquesa lingüística i cultural. Així doncs sempre que s'escaigui, s'hi inclouran retolacions de benvinguda, paraules de cortesia que ho evidencin, es programaran i fomentaran la participació en activitats d'apropament i coneixement de cultures de l'alumnat i es difondran totes aquelles sorgides en l'aula d'acollida, en una clara actitud de respecte i enriquiment a la vida del centre.

Tan bon punt en el centre s'iniciïn les activitats extraescolars, es donarà a conèixer als seus responsables les orientacions i propostes del centre pel que fa al català com a llengua d'ús i el tractament de la diversitat lingüística.

En tots els àmbits comunicatius orals i escrits del centre es vetllarà per garantir l'acompliment dels criteris d'utilització d'un llenguatge no discriminatori.

7. La formació del professorat

L'equip directiu anima i facilita que el claustre de professorat assisteixi a cursos d'ampliació de coneixements necessaris per a la seva formació permanent, bé concretats en el propi centre bé a les organitzades des de les institucions, i posa al seu abast els aspectes organitzatius i de difusió necessaris.

El professorat del centre ha participat i participa en:

- el programa d'Impuls de la lectura.
- el programa de formació Araescric.
- els cursos de formació del professorat impulsats des dels Serveis Territorials vinculats a la millora de la competència lingüística de l'alumnat.
- els cursos de formació del professorat promoguts des dels ICE de les universitats de llengua i literatura catalana, castellana i anglesa.
- els cursos de formació i assessorament AICLE.
- els programes promoguts des de les universitats sobre l'adquisició de les habilitats d'expressió escrita de l'alumnat.
- la participació en la formació del programa LECXIT.
- la participació del professorat en intercanvi d'experiències vinculades a l'AICLE amb les universitats catalanes, centres de la localitat, a Espanya i l'estranger.